

פרשת ניצבים

קצר ומעניין לפרשת השבוע

האירוע המרכזי בפרשה הוא חידוש הברית והוא גם האירוע הפותח את הפרשה: "אתם ניצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל". עד לרגע זה, התורה מספרת לנו על שלוש בריתות קודמות: הברית שכרת האל עם נוח, עם אברהם ועם בני ישראל במעמד הר סיני, כשבכל ברית עלתה רמת "דמי הריצנות" שנדרשה מהצד השני לברית עם האל - נוח לא נדרש לשים מקדמה, אברהם נדרש לברית מילה, הוא וזרעו אחריו, ועם ישראל נדרש לשנות את כל אורחות חייו ולהכיר באל כריבון יחיד.

בברית שנכרתה עם בני ישראל במעמד הר סיני הופיעה בפעם הראשונה הדרישה להסכמת הצד השני לברית; משה מוודא עם בני ישראל והם מוסרים את הסכמתם לברית שלוש פעמים: "כל אשר דיבר ה' נעשה", "כל הדברים אשר דיבר ה' נעשה" וכמובן "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע". עם זאת, הצד היוזם בכל אחת מהבריתות הוא האל.

מכאן ייחודו של האירוע המתואר בפרשה בו הצד השני לברית, האדם, יוזם את חידוש הברית, ולא בפעם האחרונה; ניתקל בחידוש הברית שוב בימי יהושע, מספר פעמים בתקופת המלכים ובתקופת עסקה ונחמיה. משה עשה כן כי זו היתה מגמתו לאורך ספר דברים וזה הכיוון אליו נמשכת האנושות - מהנהגה ניסית וליווי צמוד של האל לעצמאות ויוזמה אנושית באמצעות חוקי התורה; לא להמתין לניסי האל אלא לתקן עולם במלכות שדי.

הפסוקים הפותחים את הפרשה ומתארים את מעמד הברית מזכירים את הפתיחה לספר איוב: "ויבאו בני האלקים להתייצב על ה'" ומפרש רש"י כי אותו היום היה ראש השנה, שאז מגיעים המלאכים להתייצב על ה'. מעבר לאמור לעיל ביחס למעמד הברית המסמל את ההתחלה החדשה ביחסי האדם והאל, מתאימה פרשת ניצבים להיקרא לפני ראש השנה גם מטעם זה - גם אנו, כמו המלאכים באיוב, ניצבים לפני ה' למשפט ולחידוש הברית, בעת חידוש העולם.

מעמד הברית בפרשה מתייחס לכלל ישראל (ניצבים היום כלכם, למען הקים אתך היום לו לעם...) וליחידים באופן ישיר (את אשר ישנו פה עמנו עמד היום, פן יש בכם איש או אישה... אשר לבבו פנה היום מעם ה'...) ומדגיש בכך את הערבות ההדדית של העם - מי שביכולתו לתקן מוטלת עליו האחריות לתקן, ומי שמקלקל מחייב לא רק את עצמו אלא גם את הרבים. כך למשל היה יונה הנביא אחראי לתיקון נינוה (כי ביכולתו לעשות כן) ומצד שני כמעט הטביע את הספינה על אנשיה בגלל מעשיו.

מפרש אור החיים כי ניצבים לשון מינוי - כולכם ממונים איש על אחיו כאמור בגמרא בשבת - מי שיש בידו למחות ולא מוחה נתפס בעוונותיהם. גם את רוחב האחריות ניתן למצוא בפסוקים: ראשיכם, שהם ראשי הקהל, מחויבים למחות בקהל ומתחייבים עליהם אם לא מחו. זקניכם ושטריכם, על משפחותיהם. כל איש ישראל - על ביתו. כלומר - האחריות משתרעת עד היכן שידך משגת. מכאן גם משמעות הפסוק המופיע בהמשך הפרשה: הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת; מה שגלוי, מה שידינו משגת, הוא באחריותינו ע"מ שהעם יקיים את כל דברי התורה הזאת.

זמני השבת

18:18	הדלקת נרות
18:30	מנחה
08:30	שחרית
10:00	תפילת ילדים
10:30	קידוש
17:30	מנחה
19:10	ערבית
19:10	צאת השבת

א ראש השנה

18:15	הדלקת נרות
18:25	מנחה
18:55	ערבית (איציק פינסקי)
07:30	שחרית (ליאור גינת)
09:00	קידוש
09:30	תקיעות (מיץ' גרמן)
	מוסף (עקיבא גרדנר)
10:00	תפילת ילדים
17:30	מנחה (אלקים פרץ)
	תשלך

ב ראש השנה

18:55	ערבית (יהונתן וינטר)
07:30	שחרית (איציק פינסקי)
09:00	קידוש
09:30	תקיעות (אלידע ברק)
	מוסף (אלידע ברק)
10:00	תפילת ילדים
17:30	מנחה (הילל ברג)
19:05	ערבית
19:06	צאת החג

שנה טובה!